

Sud Bosne i Hercegovine
Суд Босне и Херцеговине**Broj: S1 3 Iž 030896 18 Iž**
Sarajevo, 30.10.2018. godine**IZVORNIK**

Sud Bosne i Hercegovine u Sarajevu, u apelacionom vijeću sastavljenom od sudija Zvezdana Antonović, kao predsjednika vijeća, dr Branka Moraita i Mirsade Džindo, kao članova vijeća, odlučujući o žalbi političkog subjekta Partije demokratskog progresa (PDP), izjavljenoj protiv Odluke Centralne izborne komisije Bosne i Hercegovine, broj: 05-1-07-1-547/18 od 25.10.2018.godine, radi povrede pravila izbornog procesa, u nejavnoj sjednici, održanoj dana 30.10.2018. godine, donio je

R J E Š E N J E**Žalba se odbija.****O b r a z l o Ź e n j e**

Odlukom Centralne izborne komisije Bosne i Hercegovine, broj i datum gornji, odbijen je zahtjev žalitelja, za ponovno brojanje glasačkih listića pristiglih putem pošte, za glasanje u odsutnosti i nepotvrđenih glasačkih listića, na svim biračkim mjestima u Republici Srpskoj za srpskog člana Predsjedništva BiH, za poslanike za Predstavnički dom Parlamentarne skupštine BiH, za predsjednika i podpredsjednika Republike Srpske i za poslanike Narodne skupštine Republike Srpske.

Žalitelj u žalbi navodi I da istu podnosi zbog pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja, te povrede pravila postupka od strane prvostepenog organa. Navode da su dana 25.10.2018. godine preko ovlaštenog lica neposredno Centralnoj izbornoj komisiji BIH predali Zahtev za ponovno brojanje svih glasačkih listića na svim biračkim mjestima u Republici Srpskoj, za izbornog člana Predsjedništva BiH, zaposlenike za Parlamentarnu skupštinu BiH, sa svih biračkih mjesta iz svih izbornih jedinica u Republici Srpskoj (IJ 1B, IJ 2B i IJ 3B) za izbore za predsjednika i potpredsjednike Republike Srpske na svim biračkim mjestima u Republici Srpskoj, kao i za izbore za narodne poslanike u narodnoj skupštini Republike Srpske sa svih biračkih mjesta iz svih izbornih jedinica u Republici Srpskoj (8IJ 301, IJ 302, IJ 303, IJ 304, IJ 305, IJ 306, IJ 306, IJ 307, IJ 308 i IJ309).

Podnosilac žalbe nadalje navodi :

- Da su još 10. Oktobra 2018. godine obavijestili Centralnu izbornu komisiju BIH o brojim uočenim nepravilnostima u toku izbornog dana, kao i za vrijeme

brojanja glasova, za koje su sanali na osnovu dostavljenih obrazaca od strane svojih posmatrača ;Da je na biračkom mjestu Banja Luci 034B006 predsjednik biračkog odbora prilikom brojana glasova upisivao rezultate glasanja suprotno stvarnom stanju na glasačkim listićima, te da je njihov posmatrač Aleksandar Blaženović opomenuo predsjednika da to ne radi, no predsjednik biračkog odbora mu je zaprijetio da će pozvati policiju da odstrani sa biračkog mjesta, iako je posmatrač samo tražio da se rezultati glasanja evidentiraju sa objektivnim stanjem; Da je na biračkom mjestu 034B093 u Banja luci posmatrač u prisustvu predsjednika i članova biračkog odbora pocijepao glasački listić, a kako se ne bi slagali zbirni glasovi na što predsjednica i članovi biračkog odbora nisu smjeli da prigovore iz razloga što je posmatrač bio akreditovan ispred vladajuće stranke ,te je uputio ozbiljne prijetnje svim članovima tog biračkog odbora; Da je na biračko mjesto 034B079 u Banja Luci na kome je njihov posmatrač Eno Dević u zapisnik o radu biračkog odbora unio primjedbu, a koju je prihvatio i predsjednik biračkog odobra, u glasačke kutije na tom biračkom mjestu ubačeno više fotokopija glasačkih listića, što znači da su pojedine političke partije praktično vršile falsifikovanje galsaćkih listića, tekve lističe davale svojim članovima i simpatizerima da njima glasaju, te su na taj način pokušale da manipulišu rezultatima izbora i moguće da prilikom glasanja sa biračkog mjesta iznose orginalne glasačke lističe radi provođenja u tečnike manipulacije „bugarski voz“; Da su po dojavu njihovog posmatrača saznali da je na biračkom mjestu 034B078 prije otvaranja tog biračkog mjesta konstatovano da je ukupno 730 glasačkih listića za nivo Predsjedništva BiH, dok je po zatvaranju tog istog biračkog mjesta prebrojano da je bilo zaduženo 750 listića za nivo Predsjedništva BiH, koja primjedba je upisana u zapisnik o radu tog biračkog odbora; Da je na biračkom mjestu 034B216 Centar 1/1 u Banja luci prilikom brojanja glasaćih listića prije otvranja tog biračkog mjesta nedostajao je jedan glasački listić za predsjednika Republike Srpske u odnosu na broj listića koji je naveden da je predat biračkom odobru od strane Gradke izborne komisije Banja Luka, a što je upisano u zapisnik o radu tog biračkog odbora, te je ranije prijavljeno Centralnoj izbornoj komisiji BiH; Da je na području grada Zvornik i čitave IJ 7 za Narodnu skupštinu Republike Srpske, IJ 3 u Republici Srpskoj za Parlamentarnu skupštinu BiH, kao i za Republiku Srpsku kao jedinstvenu izbornu jedinicu za nivo predjsenika i podpredsjednika Republike Srpske i srpskog člana Predsjedništva BiH, učinjen još ogroman broj ne pravilnosti na osnovu kojih glasaćki listovi nisu pravino prebrojani; Da je Opštinska izborna komisija u Derventi podnijela Centralnoj izbornoj komisiji BiH zahtjev za ponovno brojanje glasaćkih listića na biraćkim mjestima 014B002, 014B009, 014B013, 014B022, 014B023, 014B027 i 014B031, zbog uoćenih nepravilnosti u toku izbornog dana, te da je na biraćkom mjestu 014B009, prilikom prebrojavanja u kutiji nađen kopiran listić za nivo Predsjedništva sa oznaćenim kandidatom „Milorad Dodik“, što je njihov posmatrač Tomo Nagradić evidentirao zapisnićki. Žalitelj navodi da iz ovog

proizilazi osnovana sumnja da su pojedine političke partije praktično vršile falsifikovanje glasačkih listića, takve listiće davale svojim članovima i simpatizerima da njima glasaju, te su na taj način pokušale da manipulišu rezultatima izbora i moguće, da prilikom glasanja sa biračkog mjesta iznose originalne glasačke listiće radi sprovođenja tehnike manipulacije „bugarski voz“; Da u Gradišci na biračkom mjestu 010B032 – Petrovo Selo, opština Gradiška, izborna jedinica 2, opštinski odbor PDP-a ustanovio je, da što je i Opštinska izborna komisija Gradiška i potvrdila da je došlo do greške prilikom unosa podataka na lisi za Narodnu skupštinu Republike Srpske, jer su kandidatu Radislavu Dončiću upisana 3 glasa, umjesto 23, što potvrđuje i zapisnik biračkog odbora sa lica mjesta koji je Centralnoj izbornoj komisiji BiH poslat dana 23.10.2018. godine; Da ukupno 15 posmatranih biračkih mjesta u Republici Srpskoj posmatračima Koalicije „Pod lupom“ nije omogućen nesmetan pristup biračkom mjestu i pristup posmatranju, iako su bili uredno akreditovani, čime je prekršen član 17.1 Izbornog zakona BiH; Da u ukupnom 76 posmatranih biračkih mjesta u Republici Srpskoj od strane posmatrača Koalicije Pod lupom nedostajalo je nešto od izbornog materijala neposredno prije otvaranja biračkog mjesta (npr. Glasačke kutije, glasački listići, Izvog iz Centralnog biračkog spisa, glasačke kabine i/ili zapisnici/obrasci), a čime su prekršeni članovi 5.3 i 5.4 Izbornog zakona u BiH; Da na ukupno 14 biračkih mjesta u Republici Srpskoj nije izvršeno ručno brojanje glasačkih listića prije otvaranja biračkog mjesta, a što predstavlja povredu 5.8 Izbornog zakona BiH, da na ukupno 9 biračkih mjesta glasačka kutija nije bila pokazana prazna i potom zapečaćena, a čime je prekršen član 5.8 Izbornog Zakona BiH, da na ukupno 4 biračka mjesta očeno je da se jednom licu izdaje više glasačkih listića za isti izborni nivo, a čime je direktno prekršen član 5.13 Izbornog zakona BiH, da na 2 biračka mjesta uočeno je da je isto lice glasali više puta, a što je suprotno članu 5.14. Izbornog zakona BiH, i da na ukupno 32 biračka mjesta neiskorišteni glasački listići nisu upakovani u originalne kutije i zajedno sa koverama sa oštećenim glasačkim listićima i olovkama koje nisu crvene boje spremljeni u zaštitnu vreću, a čime je prekršan član 5.26 Izbornog zakona u BiH.

Podnosilac žalbe navodi da je od CIK-a tražio da, na osnovu konkretnih činjenica i dokaza koje su mu predočene u prethodnom periodu, kako od strane samog podnosioca žalbe tako i od strane drugih političkih subjekata i akreditovanih posmatrača, uđe u suštinu tih prigovora i dostavljenih podataka, te da na osnovu njih, donese odluku o ponovnom brojanju svih glasačkih listića na svim izbornim nivoima u Republici Srpskoj. Podnosilac žalbe u žalbi još navodi da je Centralna izborna komisija BiH dana 25.10.2018. godine u popodnevnim časovima zaprimila gore navedeni zahtjev za ponovno brojanje glasačkih listića upućen od strane podnosioca žalbe, a da je već u večernjim satima donio odluku o odibjanju tog zahtjeva kao neosnovanog. S tim u vezi, navodi u žalbi da je Centralna izborna komisija BiH postupila u suprotnostima sa članom 9. Zakona o upravnom postupku a koja odredba

propisuje da se u postupku moraju potpuno i pravilno utvrditi sve činjenice koje su od važnosti za donošenje zakonitog i pravilnog rješenja.

Žalitelj zahtijeva da Apelaciono odjeljenje Suda BiH poništi osporenu Odluku Centralne izborne komisije BiH broj : 05-1-07-1-547/18 od 25.10.2018. godine i vrati predmet na ponovni postupak, ili da preinači osporenu Odluku na način da se Zahtjev u cjelosti usvoji.

U odgovoru na žalbu Centralna izborna komisija je predložila da se žalba odbije kao neosnovana.

Pošto je ispitalo osporenu odluku u granicama žalbenih razloga, vijeće Apelacionog odjeljenja Suda Bosne i Hercegovine je zaključilo:

Žalba nije osnovana.

Prema uvidu u spis predmeta ovo apelaciono vijeće Suda Bosne i Hercegovine nalazi da je Centralna izborna komisija BiH donijela Odluku broj : 05-1-07-1-547/18 od 25.10.2018. godine kojom je Zahtjev podnositelja žalbe za ponovno brojanje glasačkih listića na svim biračkim mjestima u Republici Srpskoj za srpskog člana Predsjedništva BiH, za Predstavnički dom Parlamentarne skupštine BiH, za predsjednika i potpredsjednike Republike Srpske, za Narodnu skupštinu Republike Srpske, za ponovno brojanje glasačkih listića putem pošte, glasačkih listića za glasanje u odsustnosti i nepotvrđenih glasačkih listića odbija kao neosnovan iz razloga obrazloženih u Zahtjevu i razloga navedenih u ovom izjašnjenju.

Dakle podnositelj žalbe je podnio zahtjev za ponovno brojanje glasačkih listića na svim biračkim mjestima u svim izbornim jedinicama u Republici Srpskoj za sve nivoe vlasti koji su birani na ovim izborima zasnovan na izbornim nepravilnostima koje je prikupio od svih akreditovanih posmatrača za posmatranje procesa glasanja i brojanja na biračkim mjestima.

Ovo apelaciono vijeće Suda Bosne i Hercegovine, uvidom u spis predmeta utvrdilo je da je Centralna izborna komisija BiH izvršila provjeru navoda iz Zahtjeva koji su se odnosili na nepravilnosti u OIJ Banja Luci 034B006 da je predsjednik biračkog odbora prilikom brojanja glasova upisivao rezultate glasanja suprotno stvarnom stanju na glasačkim listićima, zatim na biračkom mjestu 034B093 gdje je posmatrač u prisustvu predsjednika i članova biračkog odbora pocijepao glasački listić a kako se ne bi slagali zbrini glasovi, zatim biračkom mjestu 034B079 na kome je njihov posmatrač Eno Dević u zapisnik o radu biračkog odbora unio primjedbu, da je u glasačkim kutijama na tom biračkom mjestu ubačeno više fotokopija glasačkih listića, zatim da je na biračkom mjestu 034B078 prije otvaranja tog biračkog mjesta konstatovno da je ukupno 730 glasačkih listića za nivo Predsjedništva BiH, dok je po zatvaranju tog istog biračkog mjesta prebrojano da je bilo zaduženo 750 listića za nivo Predsjedništva BiH, na biračkom mjestu 034B215 Centar 1/1 u Banja Luci prilikom brojanja glasačkih listića prije otvaranja tog biračkog mjesta nedostajao je jedan glasački listić za predsjednika Republike Srpske na način da je izvršila uvid u ZARBO sa navedenih biračkih mjesta i utvrdila da primjedbe ove vrste nisu konstatovane obrazac Z6 „Mišljenja i primjedbe člana biračkog odbora, birača, akreditovanog posmatrača“, na navedenim biračkim mjestima.

Isto tako uvidom u obrazac brojnog stanja za BM 034B078, utvrđeno je da je broj zaduženih glasačkih listića za srpskog člana Predsjedništva BiH 751, a da je nakon

zatvaranja biračkog mjesta, u navedenom obrascu konstatovano da je broj izdatih glasačkih listića 390, a da je broj neiskorištenih glasačkih listića 361, što u zbiru odgovara broju glasačkih listića za srpskog člana Predsjedništva BiH, sa kojim je zadužen birački odbor BM 034B078 i što čini neosnovanim navod podnositelja žalbe

Na isti način Centralna izborna komisija BiH je u dokaznom postupku, odlučujući po Zahtjevu za ponovno brojanje glasačkih listića, izvršila i provjere navoda za biračko mjesto 014B009, za koje žalitelj navodi da je prilikom prebrojavanja u kutiji nađen kopirani listić za nivo Predsjedništva sa označenim kandidatom „Milorad Dodik“, uvidom na ZARBO sa ovog biračkog mjesta i utvrdila da nije konstatovana nepravilnost.

Isto tako i navod podnositelja žalbe o postupanju „ bugarskog voza „ je neosnovan i netačan. U pogledu ovog navoda uvidom u ZARBO u obrazac Z6 „Mišljenja ili primjedbe člana biračkog odbora, birača, akreditovanog posmatrača utvrđeno je da je na BM 114A016 u OIJ Fojnica(nije u okviru izborne jedinice za koju se traži ponovno brojanje), u ovom dijelu konstatovana primjedba od strane posmatrača „Pod lupom“ da sumnjaju na razmjenu glasačkih listića u krugu navedenog BM, koja je otkolonjena nakon što je dežurni policajac na predmetnom BM izvršio pretres dva birača nakon čega je ispod konstatovane primjedbe upisao da je reakcija bila neopravana. Isto tako na BM 034B249 u OIJ Banja Luka je u navedenom obrascu konstatovano je da je članica biračkog odbora na ovom BM spiječila jednu gospođu navodno da iznese glasački listić, bez obrazloženja i pojašnjenja situacije.

Za žaliteljev navod da je u Gradišci, na biračkom mjestu 010B032 – Petrovo Selo, opštinski odbor PDP-a ustanovio da je došlo do greške prilikom unosa podataka na listi na Narodnu skupštinu Republike Srpske, jer su kandidatu Radislavu Dončiću upisana 3 glasa, umjesto 23 je tačan jer je provjerom utvrđeno da je za ovog kandidata na listi podnositelja žalbe u ZR obrasce birački odbor upisao 3 umjesto osvojenih 23 glasa. PO zahtjevu PDP OO Gradiška je Centralna izborna komisija BiH donijela odluku broj : 05-1-07-1-1224-12/18 od 24.10.2018. godine kojom je otklonjena očigledna greška u broju glasova za navedenog kandidata a sve u interesu pravilno utvrđenih rezultata, iako ova nepravilnost ne utiče na rezultate kandidata na listi podnositelja žalbe.

Zatim svi navodi podnositelja žalbe koji se odnose na navedene nepravilnosti izbornog procesa na biračkom mjestima su uopšteni i paušalni i predstavljaju samo konstatacije o povredama na biračkim mjestima koje je bilo potrebno odmah otklanjati na način da se na istu ukaže predsjedniku biračkog odbora ili izornoj komisiji osnovne izborne jedinice, na način što je podnositelj žalbe trebao uložiti prigovor nadležnoj izornoj komisiji osnovne izborne jedinice u roku od 24 sata od učinjene povrede u skladu sa članom 6.2 stav (1) Izbornog zakona BiH, a ne ove prigovore isticati u Zahtjevu za ponovno brojanje.

Većina žalbenih navoda se bazira i argumentuje nekim dokumentom sačinjenim od strane Koalicije „ pod lupom“, odnosno njeinih posmatrača. Ovdje treba napomenuti da, pored irelevantnosti tih podataka za postupak eventualnog ponovnog brojanja (spisak 75 glasačkih mjesta gdje je navodno nešto nedostajalo od izbornog materijala, spisak mjesta gdje navodno u nekim slučajevima nije naglas čitano ime glasača, spisak glasačkih mjesta gdje glasački listići navodno nisu upakovani kako treba i sl...), kapacitet izbornog posmatrača je definisan odredbom člana 17.9 i

članom 5.30 i sve preko toga nije u njegovom domenu. Ovdje se čak i ne radi o konkretnim posmatračima, koji taj kapacitet mogu crpiti samo lično.

Pravilno je Centralna izborna komisija BiH obrazložila u Zahtjevu za ponovno brojanje glasačkih listića da su navodi žalitelja u zahtjevu paušalni i proizvoljni i ne sadrže sve elemente propisane odredbom člana 5.30 Izbornog zakona BiH, koje zahtjev za ponovno brojanje glasačkih listića treba da sadrži.

Podnositelj žalbe nije u zahtjevu tačno naveo činjenice koje opravdavaju ponovno brojanje, uključujući i članove ovog zakona koji nisu poštovani ili su prekršeni (član 5.30. stav (4) tačka 2) Izbornog zakona BiH), da je u zahtjevu naveden približan broj glasačkih listića za koje se vjeruje da nisu ispravni (član 5.30 stav (4) tačka 3) Izbornog zakona BiH) i da je u zahtjevu navedeno kako bi ova povreda zakona utjecala na izborne rezultata (član 5.30. stav (4) tačka 4) Izbornog zakona BiH) za svaki pojedini nivo vlasti; za srpskog člana Predsjedništva BiH, za predstavnički dom Parlamentarne skupštine BiH, za predsjednika i podpredsjednike Republike Srpske, za Narodnu skupštinu Republike Srpske, za ponovno brojanje glasačkih listića za što zahtjeva ponovno brojanje glasačkih listića.

Ovo vijeće, uvidom u spis predmeta konstatuje da je, nakon provedenog dokaznog postupka Centralna izborna komisija BiH nesumnjivo utvrdila da su navedene nepravilnosti, navedene u Zahtjevu za ponovno brojanje glasova podnosioca žalbe, neosnovane i nije mogla naći da je učinjena povreda Izbornog zakona BiH koja bi utjecala na dodjelu mandata kako bi u skladu sa odredbom člana 5.30 stav (6) Izbornog zakona BiH naredila ponovno brojanje glasačkih listića za srpskog člana Predsjedništva BiH, za predstavnički dom Parlamentarne skupštine BiH, za predsjednika Republike Srpske i za Narodnu skupštinu Republike Srpske.

Broj glasova koje je podnosilac žalbe osvojio za nivo člana Predsjedništva iz Republike Srpske je 292.065 glasa a što je za 76.145 glasova manje od kandidata Dodik Milorada – Savez nezavisnih socijaldemokrata, čiji kandidat je dobio mandat za osvojenih 368.210 glasova. Broj glasova koje je podnosilac žalbe osvojio za nivo Parlamentarne skupštine BiH iz Republike Srpske je 83.832 glasa i dobio 2 mandata, što je za 78.582 glasova manje od SDS-liste koja je dobila 3 mandata, a 177.098 glasova manje od Dodik Milorada – Savez nezavisnih socijaldemokrata koji je dobio 6 mandata. Nadalje, broj glasova koje je podnosilac žalbe osvojio za nivo Predsjednika Republike Srpske je 284.140 glasova što je za 35.047 glasova manje od političkog subjekta Dodik Milorada-Savez nezavisnih socijaldemokrata čiji kandidat je dobio mandat . Broj glasova koje je podnosilac žalbe osvojio za nivo Narodna skupština Republike Srpske je 69.984 glasova i dobio 9 mandata što je za 28.903 glasova manje od DNS – Demokratski navodni savez koji je dobio 12 mandata , zatim što je manje za 53.567 glasova od Srpske demokratske stranke koja je dobila 16 mandata i što je manje za 148.255 glasova za Dodik Milorada-Savez nezavisnih socijaldemokrata koji je dobio 28 mandata. Dakle, navedena razlika u broju osvojenih glasova i dodjeljenih mandata između kandidata na listi podnosioca žalbe i kandidata političkih subjekata koji su dobili mandat predstavlja preveliku razliku u broju osvojenih glasova što navodi na zaključak da utvrđeni rezultati glasanja za navedene nivoe vlasti predstavljaju pravu izjavljenu volju birača.

Ovo vijeće konstatuje da je, prilikom odlučivanja po zahtjevu žalioca Centralna izborna komisija pravilno primijenila materijalno pravo, na potpuno i pravilno utvrđeno činjenično stanje, jer je primijenila kumulativne uslove iz odredbe člana 5.30 stav 4, kao i imperativni uslov iz stava 6 istog člana, te je zbog toga i mogla donijeti samo takvu odluku kakava je donesena.

Nakon izvršene provjere, kontrole i verifikacije objedinjenih rezultata glasanja sa biračkih mjesta u Glavnom centru za brojanje i Centralna izborna komisija BiH donijela je Odluku o utvrđivanju i objavljivanju rezultata Općih izbora u Bosni i Hercegovini 2018 godine broj 05-1-07-1-1274-1/18 od 22.10.2018. godine.

Iz navedenih razloga apelaciono upravno vijeće Apelacionog odjeljenja Suda Bosne i Hercegovine, nalazi da je pobijana odluka Centralne izborne komisije Bosne i Hercegovine pravilna i zakonita a žalba neosnovana, pa je istu, primjenom odredbe člana 81. stav 1. Zakona o upravnim sporovima Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“ br. 19/02 do 74/10) valjalo odbiti.

**Predsjednik vijeća
Sudija
Zvezdana Antonović**